

Tid Tisdagen den 5 maj 2026
kl. 13:00-13:45

Plats Gamla biblioteket, Tekniska nämndhuset

Närvarande

Rådets ledamöter:

Jan Lamby (Funktionsrätt Stockholm/HRF) ordföranden
Bengt Håkansson (Funktionsrätt Stockholms
stad/Elöverkänsligas förening i Stockholms län)
Monicka Zachari (Funktionsrätt Stockholms stad/SRF)
Håkan Jarmar (Funktionsrätt Stockholm/RSMH)

Övriga:

Jan Valeskog (S), ordföranden i stadsbyggnadsnämnden
Jonas Naddebo (C), vice ordföranden i
stadsbyggnadsnämnden
Anders Österberg (S), ordföranden i exploateringsnämnden

Tjänstepersoner:

Thomas Andersson, förvaltningschef exploateringskontoret
Amanda Horwitz, förvaltningschef stadsbyggnadskontoret
Torkel Kjellman, stabschef stadsbyggnadskontoret
Carolina Zandén, stabschef exploateringskontoret
Hanna Amin Andersson, borgarrådssekreterare
Helena Andersson, borgarrådssekreterare
Sara Högne, rådets sekreterare

Funktionshinderrådet välkomnar presidierna och övriga närvarande till dagens möte.

Rådet har på förhand skickat frågor till presidierna som redovisas här tillsammans med efterföljande diskussion.

Översiktsplanen - ÖP

På rådets senaste möte fick vi en föredragning om det nyligen påbörjade arbetet med ny ÖP.

Det skulle vara intressant ta del av vad ni som ledande politiker inom planering har för visioner om stadens framtida utveckling. Vi inser förstås att de kan skilja sig åt beroende på vilken politik man vill bedriva.

Vid föredragningen sade den föredragande att "översiktsplanen behandlar tillgänglighetsfrågor (som namnet antyder) översiktligt. Det utvecklas sedan i detaljplanerna."

Vi i rådet kan inte se att tillgänglighet överhuvudtaget behandlats i de tidigare ÖP:n. När områden eller kompletteringar pekas ut i ÖP:n, måste det finnas en analys av förutsättningarna för utveckling och komplettering; i syfte att skapa en tillgänglig och användbar miljö för alla.

Detta gäller givetvis också i de fall man vill konkretisera tankarna om "utveckling av gröna och blå samband".

Jan Lamby inleder med att ge en bakgrund till frågan.

Jan Valeskog (S) svarar att översiktsplanen är på en övergripande nivå, det är en översiktsplans syfte. Tillgänglighetsfrågor är till sin karaktär på en detaljnivå till exempel i bygglovsskeden och ärenden om bostadsanpassning. Det är oundvikligt att tillgänglighetsfrågorna hanteras på en övergripande nivå även i kommande översiktsplan. Utöver översiktsplanen finns det även andra styrdokument som styr byggandet.

Jonas Naddebo (C) ställer en fråga om hur funktionshinderrådet kan vara delaktiga i strategiskt viktiga frågor för funktionshinderområdet i ett tidigt skede. Om rådet får föredragningar av ärenden i sena skeden så kan det vara svårt att påverka i exempelvis frågor om tillgänglighet.

Jan Valeskog (S) svarar att stadsbyggnadskontoret har workshops med olika grupper för att få inspel i kommande översiktsplan, och i det arbetet skulle funktionshinderrådet kunna delta. Det är viktigt att träffa olika grupper med olika kunskaper.

Håkan Jarmar framför att han tycker det är viktiga saker som presidiet säger om delaktighet i tidiga skeden. Han anser att rådet kämpar med olika ärenden, till exempel detaljplaneärenden, som även de är på ett övergripande plan, och att funktionshindrades villkor inte synliggörs tillräckligt i detaljplanerna.

Monicka Zachari tycker att det är ett bra förslag med workshops. Det finns även andra metoder, till exempel tillgänglighetspromenader med politiker och tjänstepersoner. Hon anser att det ska finnas rutiner för nya politiker och tjänstepersoner att delta i insiktsutbildning om tillgänglighet.

Jan Lamby framför att det bör göras analyser av förutsättningarna för de nya områden som ska utvecklas, där utmaningar i arbetet med att skapa tillgänglighet redovisas. Att analyser finns redan från början innan detaljplanearbetet börjar.

Kompletteringsbebyggelse

Nyligen presenterades ett förslag till storskalig komplettering av Fruängens centrum. Ett ganska våldsamt ingrepp i den existerande, grönklassade arkitekturen. Rådet tror att sådana förslag möter stort motstånd, inte minst från de som använder centrumanläggningen. Vi menar att man borde respektera dessa arkitektoniskt högklassiska anläggningarna från 40-, 50- och 60 talet, och lägga krutet på annat.

Bara om avsevärda förbättringar av tillgängligheten kan åstadkommas genom kompletterande bebyggelse, eller varsam ombyggnad; ska detta få ske.

På liknande sätt resonerar rådet när det gäller annan komplettering av det slag som vissa vill göra för att åstadkomma en mer "blandad miljö". Ex.vis att bygga hyresrätter i villaområden. Då måste det vara kompletteringar som har optimala förutsättningar vad gäller tillgänglighet och användbarhet. Ett dåligt exempel är den komplettering som är föreslagen i ett naturreservat i Bromma. Den inkräktar på ett naturområde, delvis ett reservat. Detta är förstås många emot; det handlar om femvåningshus i villamiljön. Men vi menar att den kompletteringen är feltänkt också ur vår synvinkel: Denna del av Bromma (Ålsten) är ett starkt kuperat område; det är relativt långt till mataffär och annan service.

Det är helt enkelt olämpligt att bygga där.

Jan Lamby och Håkan Jarmar inleder med en bakgrund till frågan.

Anders Österberg (S) svarar att staden arbetar med att behålla naturområden, och de senaste fem åren har Stockholm fattat beslut om att inrätta flera naturreservat och biotopskyddsområden. Gröna ytor är prioriterade hos de flesta partier, samtidigt är Stockholm även en växande stad. Med den planen som rådet refererar till i Ålsten Bromma, så är planen att husen byggs bredvid naturreservatet. Exploateringen handlar om att behålla servicen som finns i området idag, och att de som bor i villor idag ska ha möjlighet att flytta inom området till lägenheter när de blir äldre.

Jan Valeskog (S) framför att i exemplet Fruängens centrum, så är planeringen fortfarande i ett tidigt skede, synpunkter ska samlas in i samråd och granskningsskede, och nuvarande förslag är långt ifrån färdigt. Det är en del av den demokratiska processen. Områden från 1950-60 talen är planerade för bil, men nu kan behoven se annorlunda ut. För funktionshindrade är ny planering en möjlighet till förbättringar, till exempel bredare trottoarer och dylikt. Det kan

diskuteras hur hög en centrummarkör ska vara, och i planprocessen kan alla komma in med synpunkter.

Jonas Naddebo (C) säger att han är övertygad om att Stockholm ska fortsätta växa. Fruängen har mycket hårdgjorda ytor, och det är bra att bygga på dem. Det är positivt med fler bostäder för att det ska bli ett levande centrum. Det kan också bli ett trevligare centrum utan bilar och parkeringsplatser. Vad gäller Ålstensskogen är inte Centerpartiet överens med majoriteten om att just den ytan ska bebyggas. Bromma är långt ifrån färdigutvecklat men det finns bättre ställen där att utveckla.

Jan Lamby framför att rådets synpunkt är att närhet till service kan vara viktigare än naturområden. Många personer med funktionsnedsättning är beroende av bil, och därför behöver det finnas vägar och parkeringsplatser kvar.

Monicka Zachari säger att närservice och kollektivtrafik är viktigt för tillgängligheten, och saknar analyser kring det i styrande dokument. Det är även viktigt att tydliggöra om det finns stora nivåskillnader. Hon tar upp Hammarby sjöstad som exempel, som var en spjutspets ur funktionshinderades synpunkt, med bra tillgänglighet till kollektivtrafik. Norra Djurgårdsstaden/Hagastaden har inte utvecklats lika gynnsamt för funktionshinderade. Hon hoppas att alla stadsdelar kan utvecklas till att bli bra stad för funktionshinderade.

Rådet tackar för dagens möte. Presidierna tackar rådet för att de fick delta.

Vid anteckningarna

Sara Högne